

התורה - עבודת עיון במקורות

א. מטרת בריאת העולם

עיינו במקורות הבאים והוכיחו על פיהם שיעודו של העולם - התורה צטטו את הפס' ואת דברי רש"י

1. בראשית א' א' ברש"י

2. בראשית א' ל"א רש"י (2)

3. ירמיהו ל"ג כ"ה רש"י (דרש)

ב. התנאים לקבלת התורה

עיינו בנקודות הבאות וציינו את התנאי לקבלת התורה!

1. "ויחן שם ישראל נגד ההר" (שמות י"ט) ויחן - לשי' יחיד - כאיש אחד בלב אחד _____
2. "מפני מה ניתנה תורה במדבר? מה מדבר ריק מכל מעדנים כך אין דברי תורה מתקיימים אלא במי שמונע עצמו מכל מעדנים" _____
3. "מפני מה ניתנה תורה על הר סיני? הר סיני הנמוך שבהרים, וישראל הקטן שבאומות, ומשה רבנו הענו, והיא היא גדלותה של תורה...". _____
"כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו"

ג. מתן תורה

ענו על פי ספר התודעה - סיון - העזרו במספרי העמודים (מתאים לספר התודעה המחולק ל2 כרכים)

1. מה עשה הקב"ה למנוע פתחון פה של הגויים ביחס למתן תורה? (רפ"ה)

_____*
2. תארו את מתן תורה בצורה המסברת את האוזן עפ"י הנקודות הבאות:

_____*
- * תגובת עמ"י להצעת ה' להעניק להם את התורה (רפ"ו)

_____*
- * העולם כולו בזמן מתן תורה (רפ"ח)

_____*
- עמ"י בזמן מתן תורה (ר"צ)

"בשעה שנגלה הקב"ה לישראל ליתן תורה לישראל, אמרה למשה בזה הסדר: מקרא ומשנה, תלמוד ואגדה. אמר הקב"ה למשה באותה שעה: למדם לישראל. אמר לפניו: רבוש"ע! אכתוב אתה להם? א"ל איני מבקש ליתנה להם בכתב, שגלוי לפני שאומות העולם עתידים לשלוט בהם וליטול אותה מהם... אלא המקרא אני נותן להם בכתב והמשנה והתלמוד והאגדה אני נותן להם על פה"

ד. תורה שבכתב

התורה שניתנה למשה רבנו, ספר תורה ראשון, נתנה ברצף אחד, ללא הפסק תיבות כדי שיוכלו לדרוש כל מלה בכמה כווני הסבר. במסורת, בע"פ ניתן גם הפסק בין חומשים, פרשות, תיבות, אותיות, שורות. בספר תורה אין סימון טעמים או ניקוד. התורה נחלקת לחמשה חומשים - והם: _____
התורה שבכתב כוללת גם נביאים וכתובים - עיינו בתנ"ך אחרי פרשת "וזאת הברכה" ואחרי ספר "מלאכי" והעתיקו את רשימת הנביאים: _____
תרי עשר _____
העתיקו את רשימת הכתובים _____
"זכרו תורת משה עבדי" (מלאכי)

ה. תורה שבע"פ

התנ"ך נחתם ע"י אנשי כנסת הגדולה והוא הנקרא משנה בדברי חז"ל שלעיל. המשנה והתלמוד היו אמורים להלמד בע"פ, אך בדורות מאוחרים יותר הם נכתבו.
המשנה כוללת דברי התנאים ונערכה ע"י רבי יהודה הנשיא אחרי חורבן ביהמ"ק השני.
התלמוד כולל דברי התנאים והאמוראים ונערך ע"י רבינא ורב אשי בבבל, (וכן ע"י חכמי א"י) לפני כאלף ושש מאות שנים.

בררו וכתבו:

תוכן המשנה - _____
תוכן הגמרא - _____
ספר יסוד נוסף המרכז את ההלכות והדינים הוא ה"שולחן ערוך" שחובר ע"י ר"י קארו לפני כחמש מאות שנים. לספר זה כתב הרמ"א הגהות בשם "המפה" ובהן ציין את השינויים בהלכה הנוגעים לבני אשכנז מדוע נכתבו המשנה והתלמוד ולא המשיכו להלמד בע"פ?
מפני התמעטות המוחות ומפני החשש שהגזירות, הרדיפות והפיזור בין הגויים ישכיחו חלק מהתורה ועל כן נא: "עת לעשות לה' - הפרו תורתך"

ו. המסורת

עיינו בפרקי אבות פרק א' משנה א' והשלימו -
משה קבל תורה . . . ומסרה ל _____
_____ ← סבוראים ← גאונים ← ראשונים ← _____ ← אחרוני האחרונים
חשבו ובדקו, לאיזו תקופה שייכים גדו"י הבאים:
הרמב"ם _____ הגאון מוילנא _____
רש"י _____ החזו"א _____
רב סעדיה גאון _____ רבי עקיבא איגר _____
הגרי"ז מבריסק _____ הבעל שם טוב _____
החתם סופר _____

"אני מאמין באמונה שלמה שכל התורה המצויה עתה בידינו היא הנתונה למשה רבינו עליו השלום"